

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

10 de Affinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

propagantur, si proprie sobriini dicuntur. In septimo autem gradu, quam multa esse possint personæ, ex his quæ diximus, satis apparet: duplicatis parentum, liberorumque personis. Quæ volui enumerare iisdem verbis, quibus videntur Iuriconsulti, quod in illis & nomina personarum, & gradus recte explicentur, vt luculentius tradi non possint.

26 ¶ Verum ¶ obsecrandum est, tantum Iuriconsultos vsque ad sextum gradum personas enumerasse vtriusque lineæ, & directæ, & retrahentis: nam ultra difficile fere est omnes eos numerare, qui ex genere sunt. Et natura ultra sextum gradum consistere cognationem vix patitur, l. non facile, 4. de gradib. agnat. propter nimium diffusam propagationem, quæ languinis substantiam communem primam dissoluisse videtur: non secus, ac fons per longas peregrinationes in mare descendens, elongatus a capite, eo minus retinet substantiam primæ originis, quo longius ab ea discedit, terrarum, quas alluit, immutatus naturis. Et ita confusi guinitas paulatim, dum sæpe propaginem ordinibus dirimit, vsque ad vltimum gradum se subtrahit, & propinquitas esse desinit. c. 1. 15. q. 4. c. primo gradu, §. successio nis, 35. q. 5. Addit Iudicatus ratio, m. lib. 11. Etymologia. c. 6. d. cap. 1. 35. q. 5. septimo gradu finiri consanguinitatis computationem, sicuti sex ætatis mundi, generatio & hominis status finitur, ita propinquitas generis, tot gradibus terminatur. Possent hic alia quæ de generatione traduntur hominis adferre, quod septimo die semen in vtero matris conglobatur, fitque ad capiendam formam idoneum: & ante septimum mensis editus partus viuere nequit: post partum an victurus sit infans, septima hora decernit. A septimo die nomina infantibus olim imposita, tanquam saluti vitæ tunc fideam sit, pluribus ante diem septimum pereuntibus. Post septimum mensis, sunt dentitiones: post annos septem, primi dentes cadunt, infans loquitur plene: post annos septem pubescunt. Venæ, seu arterie mouentur numero septenario. Morborum pericula discriminat septenarius criticus decretorius. Possent & alia de septima generatione, & septenario numero tradere: sed hæc nos ab vtilioribus remorarentur, ideo pertranseo. ¶ Et ¶ noto, ultra septimum gradum aliquoties extendi consanguinitatis considerationem, in successio nibus iure proximitatis denouendis, videlicet ad decimum vsq; §. hoc loco de successio nis. lib. 3. Instituti. §. can. ad sedem, §. h. i. vero euigilant, 35. q. 5. & hæc in iure ciuili seruanda sunt.

28 ¶ At ¶ in iure Pontificio paulo aliter gradus numeramus, videlicet per generationes. can. quedam, can. contradicimus, 35. q. 3. can. parentele, 35. q. 5. Quomodo autem numerentur iste generationes & gradus, constituiamus methodum oportet ex tribus axiomatibus. Primum, in linea recta seu perpendiculari ascendenti videlicet & descendenti, tot sunt gradus, quot sunt personæ: vna demta, centrica videlicet, vt in iure ciuili dictum est, cum quo hæc concordat. Et præinde centrica cum patre, erit in primo gradu: cum auo, in secundo: & sic in aliis, ordine graduum conferturo. Alterum axioma ad collaterales in linea æquali pertinet, vt quoto gradu aliqui distant a communi seu centrica persona, tantum distent a se. c. quod dilecti, c. fin. de consanguin. & affini. Tertium in linea inæquali collateralibus, quoto gradu remotior distat a communi stirpe, eo distinguuntur collatæ personæ, de quibus agitur inter se. d. c. fin.

29 ¶ Conueniunt ¶ ius ciuile & Pontificum, in numerandis personis rectæ lineæ, quia vtrunque habet prohibitionem nuptiarum inter has personas vsque in infinitum. l. nuptia, 2. de rit. nupt. in P. §. inter eas enim, de nupt. ap. Iulian. ¶ Non ¶ ita in collateralibus: nam iura ciuilia a Pontificis distant, & ideo sequimur ius canonicum in his. c. non debet, de consanguin. & affini. Et aliter numeramus iure canonico in nuptiis gradus, reiecta successione ad gradus ciuiles. can. ad sedem, 35. q. 5. Et quia nuptiæ sine diabus personis esse non possunt. Sic duo gradus legales vnum canonicum faciunt. Fratres itaque, qui secundo gradus leges seculares dicuntur in secundo gradu, iuxta canones numerantur in primo: filii fratrum, qui illic numerantur in quarto, hic computantur in secundo: nepotes vero, qui in sexto: b. i. i. i. i. i. numerantur in tertio: Sic deinceps qui legibus inscribuntur in octauo & decimo, in canonicis definiuntur quarto, & quinto: atque de reliquis sentiendum est, vt qui secundo gradus leges seculares dicuntur in sexto vel septimo, secundo leges accipiuntur in daodecimo, vel decimo quarto. hoc in d. c. ad sedem §. sed ut veridica. Et Zacharias Papa explicat, can. parentele, 35. q. 5. Parentele gradus, inquit, saliter computamus, siquidem ego & frater meus vna generatio sumus, primum quo gradum efficiamus, nullo gradu distamus. Rursus filius meus fra-

tris que mei filius secunda generatio sunt. ac gradum secundum faciunt, nec a se aliquo gradu separantur: atque ad hunc modum cetera successiones sunt habenda.

De Affinitate. Cap. 10.

- 1 Affines qui.
- 2 Affinitatis gradus multi proprii, sed naturalis cognationis gradus imitantur.
- 3 Affinitas nulla inter coniuges, sed principium affinitatis.
- 4 Affinum personarum & graduum nomina, socer, gener, vnde nomen priuignus, vitricus, nouerca.
- 5 Affinitas iure ciuili tantum contrahitur ex coniunctione legitima, iure Pontificio ex naturali etiam illegitima.
- 6 Ex sponsalibus non nascitur affinitas, sed proximitas publice honestatis.
- 7 Affinitas duplex, primi & secundi generis.
- 8 Affinitatis & publice honestatis gradus in nuptiis iure Pontificio considerati.
- 9 Gradus in cognatione spirituali, qui impediunt matrimonium, & quomodo numerandi.
- 10 Compaternitas duplex, directa & obliqua.
- 11 Vtilitas tractationis consanguinitatis & affinitatis, in quibus locum habeat.

AFFINES sunt viri ¶ & vxoris cognati, dicti ab eo, quod duæ cognationes, quæ diuerse inter se sunt, per nuptias copulantur, & altera ad alterius cognationis finem accedit: Nam que coniugendæ affinitatis causa fit ex nuptiis. l. non facile, §. 4. affines, de grad. affini. P. ¶ Gradus ¶ affinitas per se non habet, d. §. affines, versus: gradus, respectu autem cognationis naturalis in coniunctione matrimonii contracta affinitate, affinitas gradus cognationis imitatur, vnde & gradus affinium recte dici possunt. l. Iuriconsulti, 10. de grad. affini. P. ¶ Inter ¶ coniuges nulla quidem affinitas est, l. non ideo. C. de hored. instituen. sed a matrimonio eorum initium affinitatis.

¶ Nomina ¶ affinum enumerantur & explicantur a Modestino. in l. 4. §. affines, de grad. affinita. Socer, id est, viri pater, vxorisque, ita dictus, quia generum sibi sociauerit: mater vero eorum socrus appellatur. Apud Græcos proprie viri pater πατήρ, mater vero μήτηρ: vxoris autem πατέρα, pater, mater autem μητέρα vocatur, inquit Modestinus. Scholiales autem Homerii in Iliad. ω & χ. duo superiora nomina antiquiora putat. Gner vero a genere, quod ad augendum genus adhibetur matris filia. Nurus filii vxor. Socer itaque vxoris meæ est pater, ego illi sum gener: socer magnus, dicitur vxoris meæ auis, ego sum illius progener: & retro pater meus vxori meæ socer est, hæc illi nurus: & auis meus socer magnus est, illa pronurus illi: item socrus mihi vxoris meæ mater est, ego illius sum gener: & proprorus mihi vxoris meæ auia est, & ego illius sum progener: & retro mater mea, vxoris meæ socrus est, illa huic nurus: & auia mea, socrus magna est, vxor meæ illi pronurus. Priuignus, est vxoris meæ filius, ex alio patre, quam ex me natus, ego illi vitricus: & in contrarium vxor mea liberis, quos ex alia vxore habeo, nouerca dicitur: ilberti mei illi priuigni sunt. Priuignus αἰσπυῖος, id est, pranatus, quod antequam mater secundo nuberet, est progenerus. Vitricus πατρός. Nouerca μητρική. Viri frater, leuir, Græcis δουλῆς. Viri soror, γλῶσ, a Græco nomine γλῶσ. Duorum fratrum vxores, εὐάγγετες, quidam dicunt sanitricas.

¶ Iure ¶ ciuili tantum contrahitur affinitas ex coniunctione legitimatum nuptiarum, non alio modo, neque ex nuptiis interdictis. l. 4. §. sciendum est, de grad. affini. Iure canonico affinitas contrahitur non ex nuptiis solum, sed ex quacunque coniunctione naturali seu copula viri & mulieris, inter cognitam & consanguineos cognoscentis, inter cognoscentem & consanguineos cognitæ. c. discretione, & c. penult. de eo qui cognoscat. vxor. sue. ¶ In ¶ sponsalibus autem legitime contractis, non quidem nascitur affinitas, quæ a coniunctione oritur, sed species proximitatis, quæ dicitur nasci ex publice honestate, ca. sponsam, de sponsal. ap. Greg. quæ contrahitur non inter sponsos, quia sunt principium proximitatis huius, sed inter sponsum & consanguineos sponse, & inter sponsam & consanguineos sponsi. Non solum si contrahantur sponsalia per verba de præsentibus, sed etiam si per verba de futuro, vel inter impuberes, d. c. sponsam, de spons. non enim ex sponsalibus, etiam si sint contracta per verba de præsentibus, nascitur sine coniunctione affinitas. Panorm. in d. c. sponsam. In quo corrigitur ius ciuile a iure Pontificio, quod sequimur. c. de dispendiosam.

de iudic. Sed contrahitur tantum publica honestas. Contrahitur etiam ex sponsalibus publica honestas, licet sponsalia, alioquin pura & certa, nulla sint propter aliquod impedimentum. *ca. 1. de sponsal. in 6.* Declarata namque fuit voluntas contrahentium ex actu alioquin inualido, quem efficere conati sunt. *arg. l. fin. de reb. eorum.* Et in his publica honestas ab affinitate distinguitur, quamuis aliquando, & hæc nomina confundantur, *d. c. discretionem, & c. pen. de eo qui cogn. consang. vxor. sua.* cum in affinitate sit publica honestas, quamuis in omni publica honestate non sit affinitas.

7 ¶ Affinitas ¶ duplex, primi & secundi generis: primi generis, ex coniunctione viri & mulieris nascitur: secundi generis, quando consanguineis affinis alii affinitate iunguntur, aita secunda copulatione, exempla postea docebunt.

8 ¶ Iure ¶ canonico in affinitate & publica honestate, gradus considerari certum est, etsi iure civili aliud seruari dixerimus. Itaque per carnis copulam viri & mulieris, inter virum & consanguineas mulieris: item inter mulierem & consanguineas viri, contrahitur affinitas primi generis, in eo gradu, quo est consanguinitas, non autem inter consanguineos viri, & consanguineos mulieris contrahitur. *c. quod super his, de consanguin. & affinit. §. mariti, de nupti.* Ideo frater viri recte matrimonium contrahit cum forore vxoris fratris, aut cum alia eius consanguinea: nam hic tantum affinitatis ius considerat primum genus ex prima maris & femine coniunctione, non secundum genus. Vt si affinis alteri iungatur affini, vt si frater tuæ vxoris, qui est tibi affinis in primo gradu & in primo genere, iungatur cum sua vxore, quæ erit tibi quoque affinis, sed in secundo genere, quod non habet prohibitionem, *c. non debet, de consanguin. & affinit.* nam & mortua tua vxore & fratre eius, potes vxorem fratris vxoris ducere. Considera rursus, nos dicere affinitatis gradus primi generis computandos esse, habita ratione eorum qui quæve coniunguntur: ideo cum his computamus gradus, non inter affines simpliciter. Veluti voca coniunctum copula Titium, & coniuncta Semproniam: foror Sempronie est in eodem gradu cum Titio, & Titius est in secundo gradu affinitatis cum filia fororis Sempronie, & cum nepte eius in tertio: & sic consequenter numerat gradus affinitatis Titii, cum gradibus consanguinitatis Sempronie: & contra gradus affinitatis Sempronie numerat cum gradibus consanguinitatis Titii. *Probantur hæc in can. porro. 15. q. 5.* Ad istos autem pertinent potius gradus, quam ad alios affines: quia vxor & maritus, & alii qui copulantur, sunt duo in carne vna, *d. can. porro. ca. 2. Genesios. ca. de bitum, de bigam.* quod & de adherentibus meretricibus dixit D. Paulus *1. ad Corinth. 6.* Pro gradibus publicæ honestatis eadem, quæ in affinitate, obseruanda: vt per sponsalia per verba de futuro, aut de presenti, contracta inter sponsum & consanguineas sponse, item inter sponsam & consanguineas sponsi contrahatur publica honestas primi generis in eo gradu, quo est consanguinitas. *Pauor. in c. iuuenis. de sponsal.*

9 ¶ In ¶ cognitione spiritali duo sunt tantum gradus considerandi, ad ministrorum regenerantium, & regeneratorum Deo: vocant iura *compaternitas, commaternitas, & confraternitas.* *in c. ultim. de cognat. spirital.* Appellatio quælibet satis indicat duas personas ad esse singulis nominibus. In compaternitate duo patres, naturalis, & lustralis cum patre lustrali ratione baptismi: aut habita ratione sexus duo pater & mater lustralis, ideo copatres, id est, simul patres. In commaternitate duæ matres baptizati. In confraternitate baptizata, & filii patrum aut matrum lustralium, seu spiritalium: idem de fororibus dicendum, si feminini sexus baptizatus sit, quæ *conforor* erit cum filia naturali patris lustralis. Soror enim & fratris appellatione continetur. *L. tres fratres, de transact. in P.* Istæ omnes consanguinitatis species referuntur ad baptizatum, id est, eius causa sunt compatres, commatres, & confratres. Sed & habent relationem quoque ad alias personas baptizati, vt ad patrem, matrem, & fratrem naturalem. *c. 1. de cognat. spirital. lib. 6.* Et proprie pater lustralis, cum matre naturali compatres est: mater lustralis, cum matre naturali baptizati commatres est. At inter patrem lustricum & matrem lustricam, non est proprie compaternitas, licet ambo sint patres, & ideo inter eos potest esse matrimonium. ¶ Compaternitas ¶ duplex est, directa & obliqua: veluti diximus affinitatem primi, & secundi generis. Compaternitas est directa, eius qui filium alterius suscipit in baptismo cura patre naturali baptizati. *ca. ita, 30. quest. 3.* Obliqua vel ex prima orta, cum sola vxor suscipit a baptismo, cu-

ius vir & compater dicitur. *can. si quis ex vno, 30. q. 4.* Ita pater naturalis baptizati, est compater non solum cum patre lustrali, sed etiam cum eius vxore. Ita & mater naturalis non solum commatres est cum matre, sed etiam cum eius viro, *capit. 2. Maritus, de cognat. spirital.* sunt enim illi duo pro vna carne. *c. 2. Genes. De horum consanguinitate sic statuit nouissime Concilium Tridentinum; Sessio. 8. ca. 2. reformatio.* *Vnus tantum, siue vir siue mulier, vel ad summum vnus & vna baptizatum de baptismo suscipiant, inter quos & baptizatum ipsum, & illius patrem ac matrem tantum, spiritalis cognatio contrahatur. &c.* Ea quoque cognatio, quæ ex confirmatione contrahitur, confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem, ac tenentem non egreditur.

¶ Et ¶ hæc quæ de consanguinitate & affinitate dicta sunt, & personis earum, summo opere notanda sunt: cum apud Iurisconsultos crebro de his recordari oporteat, & vtilis eius sit cognitio, vt in contractu, & successione, & iudiciorum quæstionibus, in quæstione redditionis gentilitiæ, dum proximior admittitur & præferitur in redditione, vt in *ca. constitutus, de testam. in integrum.* Si agatur de deferenda successione intestatorum, quo ad proximiores denoluitur, *l. Iuriconsultus, 10. de grad. affini. §. si vero, de hered. ab intest. veni. colla. 9. in authent. vel si quæstio de tutela legitima, quæ proximior sequitur agnatum vel cognatum, §. 1. de legitim. agnat. succ. d. l. Iuriconsultus.* vel de deferenda bonorum successione, vel diuidenda ea per capita, aut in stirpes, *l. 1. §. gradatim, unde cogn. cum similib. vel de vocando proximior in bonis referuatis familiæ, vbi queritur propinquior, l. peto, §. fin. de lega. 2. vel si agatur de expellendo a testamento propinquo, *l. lege Julia, de test. in P.* in feudis & aliis: Si agatur de nuptiis legitimis, inter quos possint esse, prohibere sint. *c. non debet, de consanguin. & affini. tota. 30. q. 2. 3. 4. 5.* Quo de capite paulo vberius nunc dicendum est.*

De Prohibitione nuptiarum ratione consanguinitatis & proximitatis.

CAP. II.

- 1 *Matrimonium prohibitum inter ascendentes & descendentes, & que ad infinitum.*
Iner collateralales vsq. ad certum gradum.
- 2 *Nuptie incestæ inter consanguineos, & incestus, unde & cestus quid.*
- 3 *Nesurie & incestæ nuptie inter ascendentes & descendentes.*
- 4 *Pæne aduersus contrahentes incestas nuptias.*
- 5 *Perse miscabatur illorum lege, etiam cum matribus, & contrahentibus nuptias.*
- 6 *Semiramis legem tulit, licere & cum maribus & aliis consanguineis nuptias contrahere.*
- 7 *Oedipodis calamitas ob matrem uxorem ductam, etiam ignorantia.*
- 8 *Climineus filiam Harpalycem uxorem duxit, & mala inde consecuta.*
- 9 *Periandi & matris eius concubitus vindicta diuina.*
- 10 *Incestuosi alii Principes, & monstra humane nature.*
- 11 *Fratris & sororis nuptia apud quos fuerunt permisse.*
- 12 *Moses iussit proximis nubere mulieres, lex eadem Atheniensibus.*
- 13 *Lex de non ascenda vxore, forore, vel filia fororis, & pronepe.*
- 14 *Duorum fratrum filii & filia num coniungi matrimonio possunt.*
Gradus prohibitionis nuptiarum.
- 15 *Gradus nubendi consanguineorum vsq. ad septimum.*
- 16 *Salua lex de proximorum coniunctione.*
- 17 *Impedimenta legalis coniunctionis.*
- 18 *Impedimenta inter consanguineos spiritalis cuius sint gradus, ratione baptismi, & confirmationis.*
- 19 *Cognatio penitentia seu confessionis non egreditur personas continentium.*
- 20 *Nuptie quo gradu affinitatis prohibentur.*
- 21 *In gradibus nuptiarum prohibitarum computandis affinis variatum quomodo est.*
Frater fratri suscitabat prolem, iure Moisaico, quod correctum est.
Domus ex calcæati quid.
- 22 *Affinitas primi generis prohibet nuptias, non secundæ.*